

GROEN SPECIAL 3

WILT U INSPIRATIE OPDOEN VOOR EEN GROENE TUIN?
IN DEZE SPECIAL STAAN HANDIGE TIPS OM U OP WEG TE HELPEN.

TEGELS ERUIT, PLANTEN ERIN!

Wist u dat u zelf hittestress en water-overlast kunt tegengaan? Namelijk door zoveel mogelijk tegels te vervangen door groen. Tegels houden warmte vast, terwijl bomen, struiken en planten werken als een natuurlijke airco. Ze verdampen water, waardoor de luchtvochtigheid stijgt. De warme lucht wordt naar boven geduwd en maakt plaats voor koelere lucht.

Hoe meer groen, hoe koeler uw tuin. Bovendien geven bomen schaduw. Op een hete zomerse dag kan het onder een boom z'n 10 tot 15 graden koeler aanvoelen. Neerslag valt in de zomer vaak in heftige onweers- en regenbuien, waarbij er in een korte tijd veel regel valt. Planten houden water vast en zorgen er voor dat water weg kan zakken via de bodem in plaats van het riool. Zo ontzien we het riool en beperken we samen de wateroverlast.

Maakt u ook uw tuin een beetje groener?

Lever dan zaterdag 3 juli tussen 9.00 en 13.00 uur drie tegels of zes klinkers in bij onze kraam op de markt op het Reghthuysplein in Nieuwkoop en ontvang hier gratis tuinplanten voor terug. U ontvangt ongeveer 24 planten voor een mooie border van 3 vierkante meter met een borderontwerp! U kunt kiezen uit drie verschillende borders: onderhoudsvriendelijk, kleurrijk en kruiden. De actie is uitsluitend voor inwoners uit de gemeente Nieuwkoop en op=op. Let erop dat u zelf iets meeneemt waarin u de planten kunt meenemen

en vervoeren. Van de ingeleverde tegels maken we een mooie insectenmuur. Dat kunt u natuurlijk zelf thuis ook doen, met de overige tegels in uw tuin. Ook kunt u oude tegels goed gebruiken als stapelmuurtje, plantenborden of bloembak.

WIN EEN NATUURPAKKET

Wilt u meer weten over welke vogels in onze gemeente vliegen en welke wilde planten er groeien? Wilt u inspiratie opdoen voor mooie bomenwandelroutes

en bloemzaadjes ontvangen? Meld uzelf of iemand anders aan op www.nieuwkoop.nl/natuurpakket voor 12 juli. Onder de aanmeldingen verloten we

10 natuurpakketten met onder andere het boekje 'een levende tuin maak je zelf' en bloembommetjes. In de week van 12 juli loten we de winnaars.

MOESTUINBAK UPDATE

Wat leuk dat bijna 200 mensen meededen aan de 'win een moestuinbak' actie. Daarom hebben we in plaats van 10 stuks, 30 moestuinbakken weggegeven. De winnaars lieten weten er erg blij mee te zijn! De moestuinbakken zijn al volop in gebruik.

10 tuinplanten voor bijen

Boeren Geranium
Juni-augustus

Goudsbloem
Mei-oktober

Hemelsleutel
Augustus-oktober

Herfstaster
September-oktober

Stokroos
Juni-september

Klaproos
Mei-juni

Kogeldistel
Juli-september

Lavendel
Juni-augustus

Ossentong
Juni-september

Zijdeplant
Juli-augustus

SAMEN VOOR MEER BIODIVERSITEIT

We treffen het met de prachtige en waterrijke natuur in onze mooie gemeente. Met veel bijzondere bloemen, planten, vogels en nuttige insecten. Maar de biodiversiteit neemt af. Biodiversiteit gaat over alle plant-

en diersoorten. Alle planten en dieren zijn nodig om de natuurlijke balans op aarde in evenwicht te houden. Zonder die balans kunnen wij geen voedsel verbouwen, geen frisse lucht inademen en wordt onze omgeving, bijvoorbeeld

door extreme hitte, erg oncomfortabel. Wanneer er een paar soorten verloren gaan, is dat een groot probleem voor andere soorten, zoals onszelf. Samen kunnen we hier iets aan doen!

WAT DOEN WIJ?

Insectenhotels

Insecten spelen een belangrijke rol in de natuur. Zo helpen ze bij het opruimen van plantenresten, dood hout en zelfs dode dieren en maken hier voedingsstoffen van die opgenomen worden in de bodem en ervoor zorgen dat planten goed groeien. Insecten zorgen voor de bestuiving van bloemen en bomen. Zonder insecten kunnen veel planten zich niet verder ontwikkelen, waardoor er bijvoorbeeld geen appels aan de boom groeien. Op verschillende plekken in de gemeente staan grote en kleine insectenhotels. Ze zijn een broedplaats voor insecten, zorgen voor beschutting en insecten kunnen er overwinteren.

Bomen

We willen de komende jaren meer bomen aanplanten. Bomen zorgen voor een gezonde lucht. Bomen zuiveren de lucht door stof en andere viezigheid op te vangen en vast te houden. Ook koelen

ze de lucht door water te verdampen en schaduw te geven. Ideaal op een warme zomerdag! Verder geven bomen bescherming en voedsel aan planten en dieren.

Natuurvriendelijke oevers

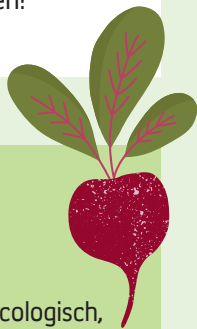
Waar mogelijk leggen we natuurvriendelijke oevers aan. Deze oevers trekken veel verschillende planten en dieren aan waardoor de waterkwaliteit toeneemt. Dieren vinden er beschutting, klimmen er uit het water en vissen en amfibieën leggen er hun eitjes.

Bloemrijke bermen en kruidenrijke stroken

Op veel plekken zijn inmiddels bloemrijke bermen en kruidenrijke stroken aangelegd. Niet alleen mooi om te zien, maar ook nuttig om insecten van nectar (voedsel) te voorzien. Ook hebben we in Nieuwkoop een vlinderidylle, een plek vol vlinder- en bijvriendelijke bloemen, aangelegd.

Ecologisch maaien

Sinds 2019 maaien we alles ecologisch, tenzij... Dit betekent dat we in principe alle bermen maaien en het maaisel afruimen. Door het maaisel weg te halen krijgen kruiden meer kans om te groeien ten opzichte van grassen. De bermen worden daardoor kruiden- en bloemrijker (meer voedsel voor insecten). De bermen moeten ook veilig zijn. Daarom zoeken we de balans tussen bloemrijke bermen en veiligheid in het verkeer. In uitzichthoeken (zoals kruisingen en in bochten) maaien we de bermen vaker.

Faunatrapjes

Kleine zoogdieren, jonge watervogels, reptielen en amfibieën kunnen door beschoeiing of andere rechte kades niet altijd op het droge klimmen. Dieren die deels op het land leven, kunnen daardoor verdrinken. We plaatsen faunatrapjes om ze een handje te helpen.

Bloemrijk groen

We leggen de laatste jaren steeds meer bloemrijk groen aan. Bij renovatie van plantvakken kiezen we voor planten met kleurrijke bloemen en voorjaarsbollen. De nieuwe beplanting zorgt voor extra nectar, schuil- en nestplekken voor allerlei dieren. Elk jaar renoveren we een deel van de plantvakken, zodat ze uiteindelijk allemaal kleurrijk zijn ingericht.

Naast de traditionele soorten planten we ook steeds vaker vroeg bloeiende

bolgewassen. Dit doen we om de insecten die vroeg in het jaar vliegen van nectar en stuifmeel te voorzien.

Nestkasten

Om de vogels die graag in een holletje broeden te helpen hangen we nestkasten op. Wist u dat vogels op hun beurt

mehelpen aan de natuurlijke bestrijding van bijvoorbeeld luizen en rupsen? Ook van de buxusmot en eikenprocessierups!

Verantwoord onkruid bestrijden

Door onkruid met chemische middelen (o.a. Roundup) te bestrijden, gaat niet alleen onkruid dood, maar ook het bodemleven en de insecten. Het middel blijft lang in de grond, in het oppervlaktewater en grondwater, waardoor ook de negatieve effecten lang aanhouden. Zulke middelen gebruiken we liever niet. We maken een uitzondering van de invasieve exoten, zoals reuzenberenklauw en de Japanse duizendknoop. Om bij deze soorten te voorkomen dat ze uitbreiden, bestrijden we deze planten ook met bestrijdingsmiddelen. Deze middelen gebruiken we alleen als het afmaaien en branden met heet water onvoldoende effect heeft.

WAT KUNT U DOEN?

Met kleine ingrepen in uw tuin kunt u veel doen voor insecten. Haal een deel van de bestrating eruit en zet daar bloeiende planten neer. Zorg voor een 'bloemenboog': verschillende planten die elkaar in bloeitijd overlappen van voorjaar tot herfst. Bij een kleine tuin of balkon kunt u bloeiende klimplanten, zoals kamperfoelie, rozen en clematis

tegen de schutting, gevel of reling laten groeien. Kleine beestjes zijn gek op dood hout, gestapelde stenen, dode bladeren en ander tuinafval. Laat een stukje in uw tuin verwilderen, met lang gras, brandnetels en planten die er spontaan gegroeid zijn. Op één vierkante meter kan zo al een insectrijk stukje ontstaan. Een

insectenhotel of vogelhuisje ophangen is ook een goed begin. Inspireer uw burens om ook mee te doen, samen bereiken we meer!

Ga voor meer inspiratie voor het vergroenen van uw tuin naar www.huisjeboompjebeter.nl of www.steenbreek.nl.

TIPS VOOR VERANTWOORD ONKRUID BESTRIJDEN

De meest milieuvriendelijke manier van onkruid bestrijden is wieden, schoffelen, harken en vegen. Onkruid met lange wortels, zoals paardenbloemen, kunt u eenvoudig met een onkruidsteker of schep weghalen. Onkruid tussen tegels is goed te verwijderen met een speciale onkruidbezem of -borstel. Verwijder goed

de boven- en ondergrondse plantdelen, dit geeft onkruid weinig kans om terug te groeien. Door regelmatig uw terras te vegen kunt u onkruid voorkomen. Vegen maakt het voor onkruid lastig om te ontkiemen. Gebruik geen extra zeep, chloor of andere schadelijke middelen. Dit is slecht voor de bodem, grond- en

oppervlaktewater, planten en insecten. Voor wie echt niet zonder spuiten kan: kies voor biologisch afbreekbare onkruidbestrijdingsmiddelen van bijvoorbeeld ECOstyle. Lees de gebruiksaanwijzing goed door. Juist gebruik is veilig en zorgt voor een optimaal resultaat.

KIJKJE IN DE ACHTERTUIN

Hierin interviewen we inwoners over hun achtertuin.

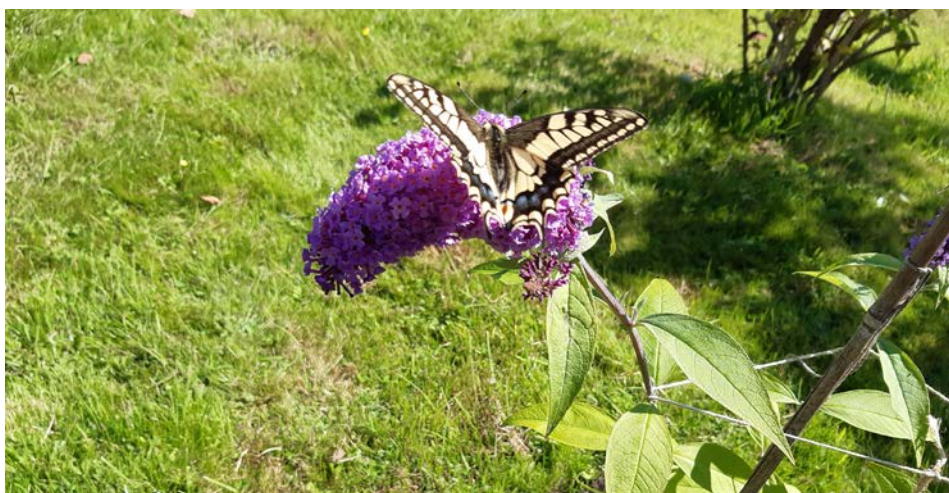

Waar kennen wij jou van?

“Als vrijwilliger bij IVN (de Knotgroep) en Natuurmonumenten.”

Hoe zou je jouw tuin omschrijven?

“Als een boerentuin. Mijn man en ik wonen in een appartement in Nieuwkoop en onze tuin ligt op een eiland in Noorden en grenst aan het natuurgebied De Pot. Het is de tuin van mijn zwager en deze hebben we in tweeën gedeeld. We hebben bijna geen verharding. Alles staat vol met planten en bloemen of is begroeid met gras. We maaien niet veel, alleen een paadje. Er staan bomen en heel veel vlinderplanten, zodat er zoveel mogelijk vlinders langskomen. We hebben een groente- en fruittuin met een appel-, peren- en kersenboom en allerlei bessenbomen. Hier maken we heerlijke jam van. Vaak z'n 50 potten. We hebben een kleine kas en een tweejarige composthoop. Daar zetten we in de zomer de pompoenen op en dan groeien ze zo hard. Verder een regenton, insectenhotel en vogelhuisjes en een beeldentuin met beelden die ik zelf heb gemaakt. We vinden het geen probleem als mensen even komen kijken. Juist leuk als andere ook van onze tuin kunnen genieten.”

Hoeveel tijd besteed je (aan het werk) in je tuin?

“We zijn 3 á 4 dagen per week in de tuin. Met mooi weer blijven we soms een paar nachties in de blokhut slapen. Ik houd vooral de bloementuin bij. Daar steek ik wekelijks z'n 4 uur in. In de winter hoeft dit niet. Tegen die tijd verpoot ik soms nog wat. Mijn man Wim werkt met veel plezier zo'n 20 uur in de tuin. Hij houdt alle groente en fruit bij, maait het gras, schoffelt en snoeit. Hij blijft er echt super fit door!”

Wat vind je zelf belangrijk in jouw tuin?

“Dat er geen vuil groeit. Daarom schoffelen we vaak. Dit is zo gebeurd en hierdoor hebben we geen onkruid.”

Wat wil je nog veranderen aan jouw tuin?

“Dit jaar hebben we voor het eerst een stukje OER tuin. Een plek waar de natuur zijn gang mag gaan. We hebben er wat kleine boompjes en struikjes ingezet. Verder is het afwachten wat hier komen gaat. We kijken hier ontzettend naar uit.”

Wat vind je van tuinieren?

“Heerlijk! Heel ontspannen. Je vergeet alles om je heen. Toen ik nog werkte ging ik op zaterdag in de tuin aan de slag en binnen de kortste keren was ik weer bijgetrokken. Het doet je goed, maakt je vrolijk, je tuin wordt mooi en wij krijgen er lekkere, onbespoten groente en fruit door. De oogst lukt meestal, soms mislukt er iets. Maar als alles lukt, dan is het ook niet spannend meer.”

Welke dieren, vogels, insecten zie je in je tuin?

“Er komen heel veel vlinders af op onze vlinderplanten. Dit jaar zagen we de koninginnenpage al. Ik zie ook bijen, hommels en heel veel vogels, zoals de wulp, specht en een roodborstje. Deze hebben allemaal een nestje in de buurt. Verder slakken, rupsen, wormen, eenden, ganzen en fazanten.”

Wat is je favoriete tuinplant?

“Dat is Schildersverdriet. Daar ben ik echt helemaal weg van. Het is een bodembedekker, heeft een stevig blad en blijft mooi groen in de zomer en winter. Hij staat bij ons op verschillende plekken in de tuin en gaat nu bloeien.”

Heb je een tuintip?

“Als je een stekje van iemand krijgt, zet deze dan eerst in een pot. Soms zit er iets bij, zoals zevenblad of holwortel. Dit zijn planten die ik liever niet in mijn tuin wil. Als het stekje zich goed gedraagt zet ik hem met pot en al in de tuin. Gaat dit goed? Zet ik het stekje zonder pot in de volle grond. Het is wat meer werk, maar de moeite waard. Verder zijn stekjes heel leuk. Ze brengen wat variatie in je tuin.”

